

การทบทวนนโยบายการศึกษาภาษาอังกฤษของไทย

RECONSIDERING THAILAND'S ENGLISH EDUCATION

ธันนิกันต์ สูญสินัย*

Tannikarn Soonsinpai

Received: 2020-03-18

Revised: 2020-04-13

Accepted: 2020-03-21

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การทบทวนนโยบายการศึกษาภาษาอังกฤษของไทย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ระดับความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์นโยบายการศึกษาของไทยด้านทักษะภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบกับกรณีตัวอย่างนโยบายการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษของประเทศอื่น และ 3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย ตลอดจนเสนอแนะแนวทางพัฒนา โดยเป็นการวิจัยเชิงผสม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยสุ่มทำแบบสอบถามจากผู้เรียนระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 78 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 คน โดยสรุปผลการศึกษาได้ว่าระดับทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง โดยทักษะการอ่าน การฟัง และการพูดภาษาอังกฤษนั้นโดยภาพรวมถือว่ามีความพัฒนาการที่ดี แต่ระดับความสามารถในทักษะการเขียนนั้นมีระดับน้อยที่สุด กล่าวได้ว่ารัฐบาลได้ส่งเสริมการพัฒนาทางการศึกษาทักษะภาษาอังกฤษ แต่ขาดนโยบายในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ต่างจากกรณีศึกษาประเทศอื่นซึ่งส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาในชีวิตประจำวันมากกว่า นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสริมจากการที่มีเวลาเรียนและฝึกฝนในชั้นเรียนน้อยเกินไป ผู้สอนไม่มอบหมายงานที่ส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาอังกฤษ และสภาพแวดล้อมในสังคมไทยทำให้ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมากนัก แนวทางการแก้ไขคือต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย รัฐบาลควรเป็นผู้นำในการส่งเสริมนโยบายการพัฒนาภาษาอังกฤษในระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรมทั้ง 4 ทักษะภาษา โดยเฉพาะการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการใช้ภาษาอังกฤษและการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง

คำสำคัญ: การศึกษาของไทย ภาษาอังกฤษ การศึกษาภาษาอังกฤษของไทย

ABSTRACT

The research on Reconsidering Thailand's English Education has 3 goals: to analyze English competencies of Thai students, to comparatively analyze Thailand's English policy with other countries, and to analyze problems affecting Thai students' English language learning, as well as to suggest development ways. It employs mixed research methods collecting data with a questionnaire

* อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

from 78 students and in-depth interviews with 5 academic scholars. The research reveals that Thai students' English competencies in reading, listening, and speaking are at moderate level, while the writing competency is at the lowest level. It can be said that the government has supported English learning development, but not so many practical actions, unlike other countries where they encourage more practical learning in daily life. Less practice in class, English assignment, and Thai-speaking environment are additional factors. The study suggests more corporation from society with the government as the leader in encouraging long-term English language policy focusing all 4 skills, particularly enhancing English speaking environment and promoting more English-speaking activities.

Keywords: Thailand's education, English language, Thailand's English education

1. บทนำ

ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานและชีวิตประจำวัน โดยภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญมากภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารทั้งด้านการศึกษา การทำงาน และการใช้ในชีวิตประจำวัน ภาษาอังกฤษได้รับการยอมรับให้เป็นภาษาสากลในการติดต่อสื่อสาร และเป็นภาษาหลักในการใช้สื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเช่นกัน¹

ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่นักเรียนไทยทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่เยาว์วัยโดยเป็นรายวิชาบังคับที่นักเรียนไทยทุกคนต้องศึกษา กล่าวได้ว่ารัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการศึกษาภาษาอังกฤษ ดังเช่น นโยบายของรัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2558 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบแนวนโยบายด้านการศึกษาของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารส่วนภูมิภาค และข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ เป็นนโยบายทั่วไป 17 เรื่อง โดยข้อที่ 10 เป็นนโยบาย เรื่องการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร² ดังนี้

“10. ยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตรให้เร่งยกระดับ มาตรฐานภาษาอังกฤษในกลุ่มเป้าหมายหลักนักเรียนนักศึกษา ให้มีความรู้และ สามารถใช้ในการสื่อสารเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงครู อาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา”

¹ ชันนิกานต์ ชัยนิตราคม, ปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการของนักศึกษาไทยในระดับอุดมศึกษา, รายงาน การวิจัยฉบับสมบูรณ์, การประชุมวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 4, วันที่ 7 พฤษภาคม 2557, 2557, หน้า 3-4

² สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก ดาว พงษ์ รัตนสุวรรณ), 2558, หน้า 4, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์

http://www.reo16.moe.go.th/gis/57000001/files/tbl_datagovform/20160621085822qDvMyNn..pdf,

กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนด จุดเน้น 6 ยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยในยุทธศาสตร์ที่ 2 เรื่องหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ยังให้ความสำคัญกับการ จัดทำมาตรฐานภาษาอังกฤษ Boot-camp

นอกจากนี้ ในการแถลงผลงานรัฐบาลด้านศึกษารอบ 2 ปี (12 กันยายน 2557-12 กันยายน 2559) ของรัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ด้านผลงาน “การพัฒนาและการ ปฏิรูปการศึกษา” ซึ่งรัฐบาลได้ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาใน 6 ประเด็นสำคัญ โดยประเด็นที่ 1 เป็นการ ปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีผลการดำเนินงานคือ³

“การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ได้ปรับหลักสูตรการเรียนรู้ เดิมใช้เวลา เรียนภาษาอังกฤษเพียง 1 คาบ/สัปดาห์ ได้ขยายเวลาเรียนเป็น 5 คาบ/สัปดาห์ โดยเน้นภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และจัดทำแอปพลิเคชันกว่า 260 เรื่อง บรรจุลงในสมาร์ทโฟน ทำให้เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา”

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีการวางยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน นโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งส่งเสริมภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เรื่องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ โดยส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา นอกจากนี้ จุดเน้นการดำเนินงานด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ยังเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการยกระดับ มาตรฐานภาษาอังกฤษในแต่ละช่วงชั้น

อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจของ Education First⁴ ซึ่งแบ่งระดับทักษะความสามารถด้าน ภาษาอังกฤษเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ทักษะความสามารถระดับสูงมาก (Very High Proficiency) 2) ทักษะ ความสามารถระดับสูง (High Proficiency) 3) ทักษะความสามารถระดับปานกลาง (Moderate Proficiency) 4) ทักษะความสามารถระดับต่ำ (Low Proficiency) และ 5) ทักษะความสามารถระดับต่ำมาก (Very Low Proficiency) พบว่าประเทศไทยมีระดับทักษะความสามารถภาษาอังกฤษระดับต่ำมาก ด้วยระดับคะแนน 47.21 คะแนน โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 15 จากประเทศในแถบเอเชียทั้งหมด 19 ประเทศ และอยู่ใน ลำดับที่ 56 จาก 72 ประเทศทั่วโลก ทั้งที่ประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาถึง 20.7% แต่ก็ยังไม่สามารถ ยกย่องภาษาอังกฤษขึ้นมาได้เทียบเท่ากับประเทศอื่นที่มีค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาในระดับใกล้เคียงกัน กล่าว ได้ว่า แม้ระบบการศึกษาของไทยโดยรัฐบาลได้ผลักดันการเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษของเยาวชนไทย แต่ยังไม่ ปรากฏว่าทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยนั้นยังไม่พัฒนาในระดับดีเท่าที่ควร

³ มติชนออนไลน์, 2 ปี, ปฏิรูปการศึกษา' ภายใต้รัฐบาล..'บักตู่', 2559, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 จาก เว็บไซต์ <http://www.matichon.co.th/news/290363>

⁴ Education First. EF English Proficiency Index – A comprehensive ranking of countries by English Skills. 6th ed, 2016, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์ http://media2.ef.com/_/~/media/centralef.com/epi/downloads/full-reports/v6/ef-epi-2016-english.pdf,

การศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย โดยเปรียบเทียบนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมผลักดันการศึกษาภาษาอังกฤษกับกรณีตัวอย่างแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประเทศอื่นในเอเชีย โดยในการศึกษาครั้งนี้จะใช้กรณีศึกษาของประเทศมาเลเซียซึ่งมีระดับการศึกษาได้มาตรฐานระดับต้นๆ ในเอเชีย เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางหรือนโยบายการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ระดับความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์นโยบายการศึกษาของไทยด้านทักษะภาษาอังกฤษ และศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกรณีตัวอย่างนโยบายการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษของประเทศอื่น
- 2.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย และเสนอแนะแนวทางพัฒนา

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เน้นศึกษาเอกสารด้านนโยบายทางการศึกษาของไทยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และศึกษาเอกสารกรณีตัวอย่างด้านนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของประเทศอื่นที่มีผลต่อการวัดระดับภาษาอังกฤษในระดับที่ดีกว่าของไทย รวมถึงมีการวิจัยเชิงปริมาณโดยสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเป็นผู้เรียนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจะเก็บข้อมูลด้วยการสุ่มทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลสถิติจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่จำนวน 78 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกบุคลากรที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนระดับปริญญาตรี

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างนั้นทักษะภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างนั้นพบว่าสามารถสื่อสารได้ในระดับปานกลาง โดยเมื่อวิเคราะห์ปัญหาหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนชาวไทยประสบปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษของในด้านการฟัง การพูด การอ่านอยู่ในระดับปานกลาง แต่ประสบปัญหาด้านการเขียนในระดับมาก

ผลการศึกษายัง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตานั้นมีสาเหตุสำคัญจากการที่มีรายวิชา เวลาเรียนและฝึกฝนในชั้นเรียนน้อยเกินไป ผู้สอนไม่มอบหมายการบ้านหรืองานที่ส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาอังกฤษ ทำให้มีโอกาสน้อยในการฝึกฝนภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน อีกทั้งสภาพแวดล้อมในสังคมไทยซึ่งประชาชนทั่วไปสื่อสารกันด้วยภาษาไทย ทำให้ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน นัก ประการที่สอง ผู้ให้ข้อมูลยังคิดว่าภาษาอังกฤษมีความยากเกินไป มีความสับสนในการใช้ภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์ และประการที่สาม เป็นทัศนคติว่าภาษาอังกฤษไม่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน

และการทำงาน ซึ่งเป็นเพราะผู้ให้ข้อมูลยังอยู่ในวัยเรียนจึงยังไม่ตระหนักถึงโอกาสในการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในอนาคต

ด้านปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคหรือความยากลำบากในการใช้ภาษาอังกฤษนั้น พบว่า ในด้านการฟัง ผู้พูดภาษาอังกฤษมักจะพูดรวดเร็วเกินไป ทำให้ฟังไม่ทันและไม่เข้าใจในบทสนทนานั้น รวมถึงสำเนียงของผู้พูดที่บ่อยครั้งจะฟังเข้าใจยาก หรือเป็นคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก เนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่ไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นคำศัพท์เฉพาะทางหรือศัพท์เทคนิค ในด้านการพูดนั้น ผู้ให้ข้อมูลประสบปัญหาโดยไม่รู้วาคำศัพท์ที่จะพูดนั้นอ่านออกเสียงอย่างไร ไม่มีความมั่นใจในสำเนียงที่ตนพูด ไม่มีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษกับผู้อื่น ไม่รู้จะเรียบเรียงประโยคในการพูดอย่างไร โดยเฉพาะการไม่กล้าพูดกับชาวต่างประเทศ สำหรับด้านการอ่านนั้น ผู้ให้ข้อมูลให้ข้อมูลเป็นแนวทางเดียวกันว่าเป็นทักษะที่ต้องอาศัยทักษะภาษาที่สูงขึ้นกว่าทักษะการฟังและการพูด เนื่องจากในการเรียนหรือการทำงาน เป็นต้นนั้น ส่งผลให้ต้องอ่านสิ่งที่มีเนื้อหายากหรือเป็นเนื้อหาเฉพาะทาง และในด้านการเขียนพบว่าประสบอุปสรรคในระดับมาก เนื่องจากไม่ค่อยมีโอกาสฝึกฝนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ดีตาม ผลการศึกษาพบว่า แม้รัฐบาลไทยหรือสถาบันการศึกษา มีการส่งเสริมการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ แต่ผู้ให้ข้อมูลยังประสบอุปสรรคในการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ และแสดงความคิดเห็นว่าระบบการศึกษาไทยด้านภาษาอังกฤษยังควรต้องได้รับการปรับปรุงในด้านการวางแผนนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่านและด้านการเขียน

หากวิเคราะห์ข้อมูลด้านอุปสรรคของการใช้ภาษาอังกฤษ อาจสามารถอธิบายปัจจัยได้ 2 แบบดังนี้

1) ปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยตรง กล่าวคือผู้เรียนขาดทักษะทางภาษาอังกฤษและความพยายามในการศึกษาภาษาอังกฤษ มีคลังคำศัพท์จำนวนน้อยอยู่ในวงจำกัดส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ การไม่รู้หลักโครงสร้างไวยากรณ์ทางภาษาอังกฤษก็ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ

2) ปัจจัยภายนอก เป็นบริบทภายนอกซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยอ้อม ดังนี้

2.1) สภาพแวดล้อมของสังคมไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน ด้วยที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ไม่เคยเสียอำนาจอธิปไตยให้แก่ชาติใดในประเทศยุโรปตะวันตก ทำให้สภาพแวดล้อมในการพัฒนาภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีปัญหา หากผู้เรียนไม่ได้เรียนหลักสูตรนานาชาติจะไม่ได้สื่อสารโดยการพูดในชีวิตประจำวัน ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือหากจะสื่อสารก็จะสื่อสารเฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น ประกอบกับอาจารย์ผู้สอนมีข้อจำกัดในการสอนซึ่งอาจารย์อาจจะมีความรู้ภาษาอังกฤษที่น้อยกว่าผู้เรียน ทำให้องค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไปยังผู้เรียนต้องเจอกับปัญหา

2.2) วัฒนธรรมไทย ด้วยพื้นฐานวัฒนธรรมไทยที่อาจจะเน้นไปการเคารพผู้อาวุโส เช่น เมื่อมีการพบปะกับผู้ใหญ่ เด็กก็จะถูกแยกไม่ให้อ่านหนังสือหรือดูโทรทัศน์ จึงส่งผลต่อเด็ก ซึ่งกลายเป็นผู้เรียนอาจจะมีความเขินอายในการพูดต่อหน้าผู้ใหญ่ หรือต่อหน้าสาธารณะ เนื่องจากไม่มีความกล้าและความคุ้นชินเพียงพอ

2.3) ต้นทุนทางสังคม หรือพื้นฐานฐานะทางครอบครัวของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนมีต้นทุนทางสังคมที่สูงกล่าวคือ ครอบครัวมีฐานะ มีศักยภาพที่จะส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนคนนั้นๆ เช่น การส่งเสริมให้เรียนหลักสูตรนานาชาติตั้งแต่เด็ก การส่งเสริมให้เรียนพิเศษกับสถาบันสอนภาษา

การส่งเสริมให้ไปแลกเปลี่ยนยังต่างประเทศ เป็นต้น ได้ส่งผลให้ผู้เรียนเหล่านั้นมีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอยู่เสมอและมีความต่อเนื่อง จึงทำให้ทักษะภาษาอังกฤษมีความโดดเด่นในหลายทักษะ

2.4) รัฐบาลขาดนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะไม่ได้มีการกำหนดบังคับให้มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการภาษาที่สอง ทำให้องค์กรต่าง ๆ ไม่ได้ให้ความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน เนื่องจากหลังจบการศึกษาหากเข้าไปทำงานในองค์กรบางองค์กรก็ไม่ได้มีการกำหนดให้มีการใช้ภาษาอังกฤษภายในองค์กรนั้นๆ

เมื่อศึกษานโยบายการศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทย พบว่ารัฐบาลไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษจึงมีนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยเรื่อยมา โดยนโยบายของนายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ⁵ ประกาศ ณ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2557 ดังนี้

1) ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้

2) ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) โดยปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ

3) ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก ด้วยหลักสูตรแบบเรียนสื่อสารการเรียนการสอน แต่ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษาและแสดงถึงความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

4) ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่

4.1) ขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่

(1) English Program (EP),

(2) Mini English Program (MEP)

(3) International Program (IP) สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางวิชาการสูง

(4) English Bilingual Education (EBE) โดยจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปศึกษาแบบสองภาษา (ภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ)

(5) English for Integrated Studies (EIS) ด้วยการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ

4.2) พัฒนาห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (Enrichment Class) เพื่อให้ผู้เรียนที่มีศักยภาพทางภาษาอังกฤษสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสังคม (Social Interaction) และด้านวิชาการ

⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, 2557, สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์ http://old.drs.ac.th/ext/tch_data/tch_02.pdf

(Academic Literacy) และพัฒนาห้องเรียนสนทนาภาษาอังกฤษ (Conversation Class) ที่เน้นทักษะการฟังและการพูด อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับประกอบอาชีพ โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่จะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และในโรงเรียนขยายโอกาส

4.3) จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เช่น

- (1) การเข้าค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้ม ระยะ 2-4 สัปดาห์ (89-170 ชั่วโมง) ในช่วงปิดภาคเรียน สำหรับนักเรียนทั่วไป และค่ายนานาชาติสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถสูง
- (2) การเพิ่มชั่วโมงเรียน การเรียนอย่างต่อเนื่อง ครึ่งวัน/ทั้งวัน/หรือมากกว่านั้น
- (3) การจัดสภาพแวดล้อม/บรรยากาศที่ส่งเสริม/กระตุ้นการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น English Literacy Day, English Zone, English Corner, การประกวดแข่งขันต่าง ๆ ป้ายสารนิเทศ และการเพิ่มกิจกรรมการอ่านในและนอกห้องเรียน ด้วยเนื้อหาสาระที่หลากหลาย เป็นต้น

4.4) ให้มีการเรียนการสอนวิชาสนทนาภาษาอังกฤษเป็นการทั่วไป และมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น รวมถึงจัดให้เป็นสาระเพิ่มเติมในลักษณะวิชาเลือกได้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจความถนัด และศักยภาพ

5) ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) และเป็นไปตามกรอบความคิดหลัก CEFR โดยจัดให้มีการประเมินความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับครู (ผู้สอน) เพื่อให้มีการฝึกอบรมครู ตลอดจนพัฒนาระบบติดตามแก้ปัญหาและช่วยเหลือครู และให้มีการกลไกการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความแตกต่างของระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษได้จริง นอกจากนี้ ควรมีระบบการฝึกฝน และการสอบวัดระดับความสามารถออนไลน์เพื่อการพัฒนาต่อเนื่องด้วย

6) ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและนักเรียน ทั้งการส่งเสริมให้มีการผลิต การสรรหา e-content, Learning applications รวมถึงแบบฝึกและแบบทดสอบที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ช่องทางการเรียนรู้ผ่านโลกดิจิทัล ยกตัวอย่างเช่น การเรียนรู้การฟัง การออกเสียงที่ถูกต้องตาม Phonics จากสื่อดิจิทัล

ในระยะเวลาต่อมา พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ ได้วางนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการส่งเสริมภาษาอังกฤษเป็นนโยบายหนึ่งในนโยบายทั่วไป⁶ ดังนี้

ยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร ให้เร่งยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในกลุ่มเป้าหมายหลักนักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ และสามารถใช้ในการสื่อสารเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึงครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

⁶ อ้างอิงแล้ว, นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ), 2558, หน้า 4, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์ http://www.reo16.moe.go.th/gis/57000001/files/tbl_datagovform/20160621085822qDvMyNn..pdf,

ในปี 2560 นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบจุดเน้นเชิงนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และโครงการสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการโดยยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน เป็นหลักในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยการส่งเสริมภาษาอังกฤษอยู่ในยุทธศาสตร์ด้านที่ 2 การผลิต พัฒนากำลังคนและสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีแนวทางหลักในการผลิต พัฒนากำลังคน และงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ⁷ ดังนี้

การยกระดับมาตรฐาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ และครูด้านภาษา ยกย่องวิชาภาษาอังกฤษรองรับ Thailand 4.0 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดทำ Echo English Vocational ซึ่งเป็น Application ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา และการอบรมโดย Boot Camp ตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประชาชนในรูปแบบต่างๆ อาทิ หลักสูตรภาษาอังกฤษระยะสั้น Application และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย

อาจกล่าวได้ว่า นโยบายส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษนั้นแตกต่างกันไปตามแต่ละยุคสมัย ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือมีการปรับเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยในระบอบหลังบ่อครั่ง ซึ่งอาจส่งผลต่อความต่อเนื่องในการผลักดันนโยบายต่างๆ ได้

ขอเปรียบเทียบนโยบายการศึกษาของไทยด้านทักษะภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับนโยบายการศึกษาของด้านทักษะภาษาอังกฤษประเทศมาเลเซียพบว่า

ในด้านการเปรียบเทียบนโยบายการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษ ยกกรณีศึกษานโยบายการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษของประเทศมาเลเซีย พบว่านโยบายการสอนภาษาอังกฤษของประเทศมาเลเซียจะมีความชัดเจนกว่านโยบายการสอนภาษาอังกฤษของไทย โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาซึ่งมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมความรู้ทางเทคนิค เฉพาะสาขานั้นทางด้านภาษาอังกฤษ ในส่วนของไทยยังไม่มีความชัดเจนในการส่งเสริมภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษามากนัก สำหรับนโยบายด้านการพัฒนาครูผู้สอน ประเทศมาเลเซียเน้นการยกระดับความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ยุทธศาสตร์ผ่านโครงการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษร่วมกับสถาบันคุศศาสตร์ซึ่งเรียกว่า “ESOL Improvement in Public Schools and Teacher Training Institutes” จึงทำให้ครูผู้สอนมีสถาบันสำหรับการปรับปรุงภาษาอังกฤษให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในส่วนของนโยบายการพัฒนาครูผู้สอนไทยมีการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนในระดับที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ส่วนในระดับอุดมศึกษายังไม่มีนโยบายในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพครูผู้สอนที่ชัดเจน และในกรณีนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษประเทศไทยมีการยกระดับพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีโดยมุ่งไปที่การยกระดับการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อรองรับนโยบาย “Thailand 4.0” ส่งผลให้นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา สื่อทางด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น มีการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ ที่มีเนื้อหาทางภาษาอังกฤษให้นักศึกษา มีจำนวนมากและมีความหลากหลาย เช่นเดียวกับประเทศมาเลเซียที่มีนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมียุทธศาสตร์คือ 1. การ

⁷ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, จุดเน้นเชิงนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์), 2560, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์ <http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/47695-1757.pdf>

สนับสนุนการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอน 2. การมอบหมายให้กรมเทคโนโลยี การศึกษาดูแลและช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และ 3. โครงการคุณภาพมาตรฐาน (Smart Scholl)⁸

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 ระดับความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษ

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง และสามารถแบ่งระดับความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดังนี้ ทักษะการอ่าน โดยภาพรวมถือว่ามีความสามารถ อ่านภาษาอังกฤษได้ดีกว่าทักษะอื่นๆ แต่มีสภาพปัญหาในเรื่องของสำเนียงที่อาจจะไม่ตรงกับเจ้าของภาษา ทักษะการฟัง โดยภาพรวมถือว่ามีความโดดเด่นในการฟังภาษาอังกฤษและสามารถเข้าใจได้ เนื่องจาก สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ได้อย่างสะดวก ทักษะการพูด โดยภาพรวมมีพัฒนาการดีขึ้น เนื่องจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีการสอนในรูปแบบภาษาอังกฤษมากขึ้น ประกอบกับการนำเสนอหน้า ชั้นเรียน มีการกำหนดให้นำเสนองานเป็นภาษาอังกฤษ และทักษะการเขียน โดยภาพรวมถือว่าผู้เรียนที่มี ความสามารถในการเขียนมีจำนวนน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นทักษะที่ค่อนข้างจะยาก ต้องอาศัยการเขียน อย่างต่อเนื่อง การรู้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Padgate⁹ ซึ่ง ศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยของไทยและพบว่า การเขียนภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ยากที่สุดในบรรดาทักษะ ภาษาอังกฤษด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Rodsawang, S. S.¹⁰ ซึ่ง พบว่า ปัญหาในการใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ รูปแบบการเขียน และเวลาในการฝึกฝน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ต่ออุปสรรคในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย

5.2 วิเคราะห์การศึกษานโยบายการศึกษาของไทยด้านทักษะภาษาอังกฤษ

พบว่า ทั้งรัฐบาลและสถาบันการศึกษามีนโยบายส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษที่ชัดเจนเหมาะสม ซึ่งน่าจะพัฒนาทักษะของเยาวชนไทยได้ดี รวมทั้งการจัดการศึกษาในประเทศไทยด้านการเรียนภาษาอังกฤษ นั้นเพียงพอต่อการนำภาษาอังกฤษไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันและการทำงาน เมื่อศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับกรณีตัวอย่างนโยบายการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษของประเทศมาเลเซียนั้นพบว่า ประเทศไทยไม่มีนโยบายการส่งเสริมและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ที่ชัดเจน ต่างจากประเทศมาเลเซียซึ่งมีนโยบายในการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษอย่างเป็นรูปธรรม สาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถมีนโยบายการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษใน ระดับอุดมศึกษาอย่างชัดเจนเนื่องมาจากความไม่มั่นคงทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการ สานต่อทางนโยบายทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ กำหนดนโยบายทางการศึกษา ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานระดับนโยบายไม่มีการพัฒนาหรือดำเนินการทางด้าน

⁸ ทักษะ อุตมรัตน์, นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศอาเซียนบวก สาม: กรณีประเทศมาเลเซีย, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557, 16(1), หน้า 134.

⁹ Padgate, W., Beliefs and Opinions about English Writing of Students at a Thai University, PASM, Vol. 42 April/November, 2008. pp. 31-53.

¹⁰ Rodsawang, S. S., Writing Problems of EFL Learners in Higher Education: A Case Study of the Far Eastern University, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 2560, 11(1), มกราคม-มีนาคม, หน้า 268-284.

นโยบายทางการศึกษาในการพัฒนา ปรับปรุงด้านทักษะภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ประเทศไทยจึงอาจศึกษานโยบายของประเทศมาเลเซียในการเป็นต้นแบบด้านการพัฒนานโยบายทางการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษของไทยเช่น โครงการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษในมาเลเซีย หรือ“ESOL Improvement in Public Schools and Teacher Training Institutes” ซึ่งทำให้ครูผู้สอนมีสถาบันสำหรับการปรับปรุงภาษาอังกฤษให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับด้านนโยบายการศึกษาของไทยนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีนโยบายการศึกษาระยะยาวที่ชัดเจนว่ามุ่งพัฒนาเยาวชนไทยในทิศทางใด ซึ่งได้รับการสานต่อแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล หรือหากมีการปรับเปลี่ยนนโยบาย ควรเป็นการเสริมเพิ่มนโยบายในการเรียนรู้ทักษะด้านอื่นๆ ตลอดจนควรมีการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณในการส่งเสริมการศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าแม้ประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงถึง 20.7 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณแผ่นดิน แต่ก็ไม่สามารถยกระดับภาษาอังกฤษขึ้นมาได้เมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษาประเทศอื่น เช่น มาเลเซีย เป็นต้น

5.3 วิเคราะห์ปัญหาหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษ

ปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ประสบคือปัญหาด้านการฟัง การพูด การอ่านอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการเขียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากผู้เรียนชาวไทยมีเวลาเรียนและฝึกฝนในชั้นเรียนน้อยเกินไป ผู้สอนไม่มอบหมายการบ้าน/งานที่ส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาอังกฤษและสภาพแวดล้อมในสังคมไทย ทำให้ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาปัญหาการพูด และการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย โดย นวลศรี ขำประเทศ¹¹ ซึ่งพบว่าทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยเป็นปัญหาในระดับสูง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Roadsawang, S. S.¹² ด้านปัจจัยของเวลาที่ใช้ในการฝึกฝนทักษะดังกล่าว ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสรรคหรือความยากลำบากในการใช้ภาษาอังกฤษพบว่าด้านการฟัง ผู้พูดพูดเร็วเกินไป ฟังไม่ทันและไม่เข้าใจ ผู้พูดใช้สำเนียงที่ฟังเข้าใจยาก ผู้พูดพูดด้วยคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก ผู้พูดพูดเรื่องที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง/ศัพท์เทคนิค ด้านการพูด ไม่รู้การออกเสียงคำศัพท์นั้น ไม่มีความมั่นใจในสำเนียงที่ตนพูด ไม่รู้จะเรียบเรียงประโยคในการพูดอย่างไร ไม่กล้าพูดกับชาวต่างประเทศ และด้านการอ่านในการเรียนหรือการทำงาน ซึ่งเนื้อหายากหรือเป็นเนื้อหาเฉพาะทางต้องอาศัยทักษะภาษาที่สูงขึ้นอยู่ในระดับมาก

อุปสรรคหลักในการพัฒนาภาษาอังกฤษจึงมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยเน้นไปที่ปัจจัยภายในกรณีความสามารถในการพัฒนาส่วนบุคคลของนิสิตแต่ละคน และปัจจัยภายนอกสภาพแวดล้อมของสังคมไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิต วัฒนธรรมไทย ต้นทุนทางสังคม หรือพื้นฐานฐานะทางครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ตลอดจนการขาดนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษจากรัฐบาลซึ่งไม่มีความชัดเจนส่งผลกระทบต่อระดับความสามารถทางด้านทักษะภาษาอังกฤษนิสิตในระดับอุดมศึกษาด้วยเช่นกัน

¹¹ นวลศรี ขำประเทศ, ปัญหาการฟัง พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวเอกชนในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ), 2555, กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

¹² อ่างอิงแล้ว, Writing Problems of EFL Learners in Higher Education: A Case Study of the Far Eastern University. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 2560, 11(1), มกราคม-มีนาคม, หน้า 268-284.

6. ข้อเสนอแนะ

สถาบันอุดมศึกษาควรเน้นนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้มีความชัดเจน ทั้งสำหรับนิสิตนักศึกษาและคณาจารย์เอง โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษาต่อ การแลกเปลี่ยนทั้งระยะยาว ระยะสั้นในต่างประเทศ การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และการปรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น ตลอดจนการเชิญอาจารย์ผู้สอนชาวต่างประเทศซึ่งเป็นเจ้าของภาษามาสอนโดยตรง นอกจากนี้ รัฐบาลไทยควรมีนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาทั้งด้านทักษะภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาอย่างชัดเจน ส่งเสริมงบประมาณในการฝึกประสบการณ์การสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน การส่งเสริมสภาพแวดล้อมซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

7. เอกสารอ้างอิง

ทักษ์ อุดมรัตน์, นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศอาเซียน
บวกสาม: กรณีประเทศมาเลเซีย, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557, 16(1),
หน้า 134.

ธนิชกานต์ ชัยนิตราคม, ปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการของนักศึกษาไทยในระดับอุดมศึกษา,
รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์, การประชุมวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 4, วันที่ 7
พฤษภาคม 2557, 2557, หน้า 3-4

นวลศรี ข้ามประเทศ, ปัญหาการฟัง พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ), 2555,
กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มติชนออนไลน์, 2 ปี, ปฏิรูปการศึกษา' ภายใต้รัฐบาล..'บิ๊กตู่', 2559, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560
จากเว็บไซต์ <http://www.matichon.co.th/news/290363>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, แนวปฏิบัติตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, 2557, สืบค้นเมื่อ
วันที่ 1 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์ http://old.drs.ac.th/ext/tch_data/tch_02.pdf

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก
ดาวพงษ์ รักษาสวรรค์), 2558, หน้า 4, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์
[http://www.reo16.moe.go.th/gis/57000001/files/tbl_](http://www.reo16.moe.go.th/gis/57000001/files/tbl_datagovform/20160621085822qDvMyNn..pdf)
[datagovform/20160621085822qDvMyNn..pdf](http://www.reo16.moe.go.th/gis/57000001/files/tbl_datagovform/20160621085822qDvMyNn..pdf),

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, จุดเน้นเชิงนโยบาย รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์), 2560, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน
2560, จากเว็บไซต์ <http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/47695-1757.pdf>

Education First. EF English Proficiency Index – A comprehensive ranking of countries by English
Skills. 6th ed, 2016, สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560, จากเว็บไซต์

http://media2.ef.com/___/~/media/centralef.com/epi/downloads/full-reports/v6/ef-epi-2016-english.pdf,

Padgate, W., Beliefs and Opinions about English Writing of Students at a Thai University, **PASM**, Vol. 42 April/November, 2008. pp. 31-53.

Rodsawang, S. S., Writing Problems of EFL Learners in Higher Education: A Case Study of the Far Eastern University, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 2560, 11(1), มกราคม-มีนาคม, หน้า 268-284.